

П РА В И Л Н И К
за организацията и дейността на Доброволен пенсионен
фонд “ЦКБ-СИЛА”

С този правилник се регламентират организацията и дейността на Доброволен пенсионен фонд “ЦКБ-СИЛА”, който се управлява от лицензираното Пенсионноосигурително акционерно дружество “ЦКБ-СИЛА” (лиценз № 08/26.10.2000 г.) в съответствие с Кодекса за социално осигуряване, Част втора: Допълнително социално осигуряване.

СЪДЪРЖАНИЕ

РАЗДЕЛ I. ОПРЕДЕЛЕНИЯ.....	4
Обяснение на термини	4
Съкращения.....	5
Тълкуване	5
РАЗДЕЛ II. ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ	6
Правен статут.....	6
Фирма	6
Управляващо дружество	6
Цели на Фонда	6
Придобиване на право на пенсия	6
Осигурителни плащания	6
Размер на пенсиите	7
Източници на средства	7
Методи и честота за оценка на активите	7
Инвестиране	7
Основни цели и ограничения на инвестиционната дейност на фонда.....	7
Забрана за инвестиране	9
Инвестиционна политика.....	10
Сделки за намаляване на инвестиционния риск	11
Гаранции и отговорности.....	11
Актьорско обслужване	12
Данъчни облекчения.....	12
Задължения на осигурените и други лица	12
Права и задължения на осигурителните посредници	13
Задължения на Дружеството.....	13
Консултативен съвет	13
РАЗДЕЛ III. УЧАСТИЕ ВЪВ ФОНДА	14
Условия за постъпване и участие	14
Документи за участие.....	14
РАЗДЕЛ IV. ОСИГУРИТЕЛНИ ДОГОВОРИ.....	14
Условия и ред за сключване на договорите	14
Видове договори	15
Ред за изменения и допълнения на договорите.....	15
Ограничения по договора	15
Условия за прекратяване на договора.....	15
РАЗДЕЛ V. ОСИГУРИТЕЛНИ ВНОСКИ	15
Видове и размер на вноските.....	15
Ред за набиране на осигурителните вноски.....	16
Индивидуална партида	16
Стойност на дяла	16
Водене на индивидуалните партиди	17
РАЗДЕЛ VI. ПРАВА НА ОСИГУРЕНИТЕ	17
Право на информация.....	17
Ограничения за информация	18
Право на пенсия	18
Право на разпореждане	18
Прехвърляне на средства в друг фонд	18
Ред за подаване на заявлението за прехвърляне	19
Момент на промяна на участието	19
Ред за прехвърляне на средствата	20
Прехвърляне на средства на друго лице	20
Изтегляне на средства	20
РАЗДЕЛ VII. ПЕНСИИ	20

Глава първа. Общи условия	20
Размер на пенсиите	20
Отпускане на пенсии	21
Пенсионен договор	21
Изплащане на пенсиите, на разсрочените и еднократните пенсионни плащания	22
Глава втора. Пенсия за старост.....	22
Право за пенсия за старост	22
Право на избор	22
Пожизнена пенсия за старост	22
Срочна пенсия за старост.....	23
Предсрочно пенсиониране.....	23
Пенсиониране след пенсионна възраст	23
Глава трета. Пенсия за инвалидност	23
Право на пенсия за инвалидност	23
Упражняване правото на инвалидна пенсия	23
Обжалване на решение за инвалидност.....	23
Видове плащания при инвалидност	24
Пожизнена пенсия за инвалидност	24
Срочна пенсия за инвалидност.....	24
Начало на получаване на пенсията за инвалидност	24
Глава четвърта. Наследствени пенсии	24
Право на наследствена пенсия.....	24
Право на избор.....	25
Наследствена пенсия на починало осигурено лице във Фонда	25
Наследствена пенсия на починал пенсионер на Фонда.....	25
Наследствена пенсия на починал пенсионер с инвалидна пенсия	25
Отпускане на наследствена пенсия	25
Права на наследници на ползващо лице или наследник	26
Еднократно или разсрочено изплащане.....	26
РАЗДЕЛ VIII. РАЗСРОЧЕНО ИЗПЛАЩАНЕ	26
Право на разсрочено изплащане	26
Извършване на изплащането	26
РАЗДЕЛ IX. ТАКСИ И УДРЪЖКИ	26
Право на такси и удръжки	26
Встъпителна такса	26
Удръжка от дохода от инвестициите на Фонда	27
Удръжки от осигурителните вноски	27
Допълнителна такса.....	27
Такса за допълнителна информация	27
РАЗДЕЛ X. ИЗМЕНЕНИЯ И ДОПЪЛНЕНИЯ	28
РАЗДЕЛ XI. ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ	28

РАЗДЕЛ I. ОПРЕДЕЛЕНИЯ

Обяснение на термини

Чл. 1. (изм. - 13.07.2005г., доп. – 22.01.2007г.) В този Правилник използваните термини и изрази имат следните значения:

Дружество – ще се използва по-нататък за институцията Пенсионноосигурително Акционерно Дружество “ЦКБ-СИЛА”, съкратено ПОАД “ЦКБ-СИЛА”.

Правилник – навсякъде в текста ще се разбира настоящия Правилник за организацията и дейността на доброволен пенсионен фонд “ЦКБ-СИЛА”.

Фонд – ще се използва за учредено и управлявано от Дружеството отделно юридическо лице – Доброволен пенсионен фонд /ДПФ/ “ЦКБ-СИЛА”.

Осигурено лице/ Осигурен – всяко навършило 16 години физическо лице, на чието име и в чиято сметка в ДПФ “ЦКБ-СИЛА” са внасяни или се внасят парични осигурителни вноски за допълнителна пенсия от доброволен пенсионен фонд при условия и по ред определени в закона, настоящия Правилник и осигурителния договор.

Осигурител – 1. работодател, който прави осигурителни вноски във Фонда за своите работници и служители;

2. орган, който прави осигурителни вноски във Фонда за:

а) държавните служители;

б) съдиите, прокурорите, следователите, съдия-изпълнителите, съдиите по вписванията и съдебните служители;

в) кадровите военнослужещи по Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България, държавните служители - офицери, сержанти и граждански лица по Закона за Министерството на вътрешните работи, и държавните служители - офицери, сержанти и граждански лица по Закона за изпълнение на наказанията;

3. възложител, който прави осигурителни вноски във Фонда за лицата, с които е сключен договор за възлагане на управление или контрол;

Работодател – Всяко физическо или юридическо лице, негово правно или организационно обособено звено, което самостоятелно сключва договори относно трудови правоотношения, включително и такива по договор за управление и прави вноски за допълнително доброволно пенсионно осигуряване в полза на своите работници и/или служители.

Друг осигурител – физическо или юридическо лице, което прави осигурителни вноски в полза на лице, по отношение на което не е Осигурител по смисъла на този Правилник.

Осигурителна вноска – месечна, за друг период или еднократно внесена във Фонда парична сума за закупуване на пенсионни права, внесена във Фонда.

Закупуване на пенсионни права – придобиване на права чрез съответна еднократна парична вноска при спазване на условията определени в Правилника.

Пенсионна схема – конкретният финансов механизъм за определяне на пенсионните задължения и плащанията по този Правилник, изчислени чрез статистически /актюерски/ методи.

Допълнителна пенсия – безсрочно или срочно месечно плащане от Фонда на пенсионер.

Право на пенсия – възможност за получаване на безсрочно или срочно месечно плащане от Фонда на Пенсионер, на наследници на осигурено лице или на наследници на Пенсионер.

Пенсионер – физическо лице, което съгласно сключен пенсионен договор получава лична или наследствена, срочна или пожизнена допълнителна пенсия от Фонда.

Еднократно изплащане – вид изплащане, извършвано от Фонда на осигуреното лице или на негови наследници или ползвачи лица по тяхно желание при прекратяване на осигуряването съгласно закона, сключения договор и настоящия Правилник.

Разрочено изплащане – форма за изплащане на натрупаната сума по индивидуалната партида, на осигуреното лице на няколко части съгласно сключен договор;

Еднократно изтегляне – частично или изцяло плащане на натрупаните средства по индивидуалната партида, извършвано по желание на осигуреното лице, наследници или ползвачи лица когато лицето не е придобило право на пенсия.

Възраст – възрастта на осигуреното във Фонда лице, съгласно този Правилник, се определя според рождената дата, регистрирана в гражданския регистър. Възрастта по този Правилник се определя в цели години.

Срок – когато се брои на месеци, изтича на съответното число на последния месец, а ако последният месец няма съответно число, срокът изтича в последния му ден. Срокът, който се брои на седмици изтича на съответния ден на последната седмица. Срокът, който се брои на дни, се изчислява от деня, следващ този, от който започва да тече срока и изтича в края на последния ден. Когато срокът изтича в неприсъствен ден този ден не се брои и срокът изтича в следващия след него присъствен ден. Последният ден на срока продължава до края на двадесет и четвъртия му час.

Закръгляване – използват се принципите на математическото закръгляване.

Консултативен съвет – съвет, който представлява и защитава правата на осигурените лица и пенсионерите на Фонда.

Осигурителен договор – договор, който урежда отношенията по доброволното пенсионно осигуряване между Дружеството, от една страна, и осигуреното лице, осигурител или друг осигурител, от друга страна

Пенсионен договор – договор, с който дружеството се задължава да плаща допълнителна пенсия, съгласно определена в него пенсионна схема, срещу вноски, които осигуреното лице е заплатило.

Дялове – законоустановени мерни единици, които представляват еднакви пропорционални части от нетните активи на Фонда. Стойността на един дял на 01.07.2004 г. е равна на един лев и се променя след тази дата в зависимост от дохода от управлението на активите на Фонда.

Наследници / наследници по закон – лицата, определени според разпоредбите на Закона за наследството, като наследници на, осигурено лице или пенсионер на Фонда.

Ползвачи лица – наследници по закон или други лица посочени изрично от Осигуреното лице или пенсионера, които имат право на наследствена пенсия.

Осигурителни плащания – пенсии, еднократни или разсрочени плащания направени след придобиване на право на пенсия.

Индексация (изм. от УС на 28.07.2009г.) – нарастване на размера на пенсията, на всеки 12 месеца от нейното получаване, с процента на гарантирана индексация. Процента на гарантирана индексация не се променя в срока, за който е отпусната пенсията. Индексацията е за сметка на средствата, натрупани по индивидуалната партида на пенсионера.

Актуализация (изм. от УС на 15.05.2009г.) – ежегодното преизчисляване на размера на отпуснатата пенсия на основата на разликата между постигнатата доходност през годината и използваната техническа лихва. На актуализиране подлежат срочните пенсии и пожизнените с гарантиран срок на получаване от ползващите лица в рамките на този срок.

(ново – УС на 22.01.2007г.) **Държава - членка** – държава - членка на Европейския съюз, или друга държава - страна по Споразумението за Европейско икономическо пространство.

Законът – система от всички нормативни актове, свързани с дейността по допълнителното пенсионно осигуряване.

Съкращения

Чл. 2. В този правилник, за някои от изброените по-долу наименования се използват следните съкращения:

ТЕЛК – Териториална експертна лекарска комисия;

НЕЛК – Национална експертна лекарска комисия;

КСО – Кодекс за социално осигуряване;

КФН – Комисия за финансов надзор;

Заместник-председателя на КФН – заместник председателя на Комисията за финансов надзор, ръководещ управление “Осигурителен надзор”;

УС – управителен съвет на Дружеството;

МРЗ – минимална работна заплата за страната;

ЕГН – Единен граждански номер;

(ново – УС на 05.02.2007г.) **Наредба № 29 на КФН** – Наредба № 29 за минималното ниво на кредитните рейтинги на банките и за определяне на държавите, регулираните пазари и индексите на регулираните пазари на ценни книжа съгласно чл. 176, ал. 2 от Кодекса за социално осигуряване.

Тълкуване

Чл. 3. (1) Тълкуването на този Правилник се извършва от Управителния съвет на Дружеството.

(2) Всяко препращане към закон или друг нормативен документ е съгласно съдържанието им към деня на приемане на Правилника.

РАЗДЕЛ II. ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ

Правен статут

Чл. 4. (1) Фондът е юридическо лице по смисъла на чл. 214 ал. 5 на КСО.

(2) Фондът не се ограничава със срок.

(3) Фондът се представлява при взаимоотношенията си с трети лица единствено от лицензираното Пенсионноосигурително акционерно дружество “ЦКБ-СИЛА”.

Фирма

Чл. 5. (1) Наименованието на Фонда е “Доброволен пенсионен фонд “ЦКБ-СИЛА”, или съкратено ДПФ “ЦКБ-СИЛА”.

(2) Наименованието на Фонда, седалището и адресът на управление задължително се посочват в кореспонденцията и документите на Фонда.

Управляващо дружество

Чл. 6. (1) Наименованието на дружеството, което управлява ДПФ “ЦКБ-СИЛА”, е “Пенсионноосигурително акционерно дружество “ЦКБ-СИЛА”, или съкратено ПОАД “ЦКБ-СИЛА”.

(2) Седалището на ПОАД “ЦКБ-СИЛА” е в гр. София, район “Средец”, на адрес ул. “Стефан Караджа” № 2.

Цели на Фонда

Чл. 7. (1) Целта на Фонда е набирането на доброволни парични осигурителни вноски в доброволен пенсионен фонд, управлението на средствата, постъпили в него, и изплащането на допълнителни пенсии за участващите в него лица или съответно на техните ползвачи лица при придобиване на право на пенсия в случаите, предвидени в КСО и определени в осигурителните договори в съответствие с този Правилник.

(2) Допълнителното доброволно пенсионно осигуряване, осъществявано от Фонда, е социално осигуряване с предварително определени /дефинирани/ осигурителни вноски, при което сумите, подлежащи на изплащане, се определят от събраните по индивидуалните партиди средства.

(3) Фондът ще осъществява дейността си при спазване принципите на:

1. доброволност на участието;
2. юридическа самостоятелност на Дружеството и Фонда;
3. прозрачност, разделност и изключителност на дейността;
4. разрешителен режим и държавно регулиране;
5. задължителна периодична отчетност и разкриване на информация;
6. лоялна конкуренция с другите пенсионноосигурителни дружества;

(4) (доп. УС на 22.01.2007г.) Средствата на Фонда ще се управляват от Дружеството с грижата на добър търговец при спазване принципите на надеждност, ликвидност, доходност и диверсификация, в интерес на осигурените във Фонда лица.

Придобиване на право на пенсия

Чл. 8. Правото на пенсия възниква в следните случаи:

1. старост;
2. инвалидност;
3. смърт.

Осигурителни плащания

Чл. 9. (1) На основата на този Правилник при придобиване на съответното право на пенсия, Дружеството, респективно Фондът, ще изплаща следните видове пенсии:

1. пенсия за старост;
2. пенсия за инвалидност;
3. наследствени пенсии.

(2) Осигуреният във Фонда, неговите ползващите лица имат право на свободен избор между видовете пенсии, изплащани от Дружеството, респективно от Фонда, както и на еднократно или разсрочено пенсионно плащане на набраните средства по индивидуалната му партида, съгласно условията и реда посочени в Правилника.

Размер на пенсиите

Чл. 10. (1) Размерът на пенсиите се определя на основата на актюерските изчисления в съответствие с финансовите средства, натрупани в индивидуалната партида, биометричните таблици, одобрени от заместник-председателят на КФН и техническият лихвен процент, одобрен от заместник-председателят на КФН.

(2) Ако се променят посочените в предходната алинея условия, това от своя страна ще обуслови съответната промяна при актюерските изчисления.

Източници на средства

Чл. 11. Средствата на Фонда се формират от:

1. осигурителни вноски;
2. доход от инвестициите на Фонда;

Методи и честота за оценка на активите

Чл. 12. (по отношение на ежедневната оценка в сила от 01.07.2004 г.) Оценката на активите на Фонда се извършва ежедневно, към края на всеки месец, и календарна година по ред и методи, определени със закон или други нормативни актове.

Инвестиране

Чл. 13. (1) Паричните средства и другите активи на Фонда се съхраняват в банка-попечител, с която дружеството има сключен договор. Банката-попечител води и поддържа счетоводни записи и регистър за всички активи поотделно на Фонда отделно от собствените си активи и от активите, привлечени от други клиенти.

(2) (доп. от УС на 22.01.2007г., изм. от УС на 18.06.2010г.) Инвестирането на средствата на Фонда в ценни книжа се извършва чрез определени от УС на Дружеството лицензирани инвестиционни посредници, с които дружеството сключва писмени договори. Без съдействие на инвестиционен посредник могат да се сключват сделки по чл.14, ал.3, т. 1 и т. 11 извън регулиран пазар на ценни книжа.

(3) (нова – УС на 22.01.2007г.) Дружеството задължително сключва договор за инвестиционни консултации относно ценни книжа с инвестиционен консултант – физическо лице с признато от КФН право да упражнява тази дейност или управляващо дружество.

Основни цели и ограничения на инвестиционната дейност на фонда

Чл. 14. (1) (изм. от УС на 22.01.2007г.) Основна цел на инвестиционната дейност на Фонда е постигане на оптимална доходност при умерено висока степен на риск чрез спазване принципите на надеждност, ликвидност, доходност и диверсификация.

(2) (доп. от УС на 22.01.2007г.) Чрез активна инвестиционна дейност, при спазване на инвестиционните ограничения по алинеи 4 – 17 се цели реално нарастване на стойността на средствата на Фонда в дългосрочен план. Дружеството поддържа постоянно ликвидни средства във Фонда в размер, не по-малък от текущите му задължения към осигурените лица, пенсионерите, Дружеството и други текущи задължения, като инвестира средствата в активи, търгувани на развити и ликвидни пазари. При избор на конкретните активи от даден вид по ал. 3, в които се инвестират средствата на Фонда, Дружеството, се ръководи от падежната структура и ликвидността на портфейла като цяло. При равни условия на надеждност, доходност и ликвидност средствата на Фонда се инвестират в активи деноминирани в евро.

(3) (изм. от УС на 22.01.2007г., доп. от УС на 05.02.2007г., изм. от УС на 18.06.2010г., изм. от УС на 17.08.2010г.) Дружеството може да инвестира средствата на Фонда само във:

1. ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата, задълженията, по които съставляват държавен или държавногарантиран дълг;
2. акции, извън посочените по т. 3 и 10, приети за търговия на регулиран пазар на ценни книжа, както и в права по § 1, т. 3 от допълнителните разпоредби на Закона за публичното предлагане на ценни книжа;

3. акции на дружество със специална инвестиционна цел, лицензирано по реда на Закона за дружествата със специална инвестиционна цел, както и в права по § 1, т. 3 от допълнителните разпоредби на Закона за публичното предлагане на ценни книжа, издадени при увеличаване на капитала на такова дружество;
  4. общински ценни книжа, издадени от български общини съгласно Закона за общинския дълг;
  5. банкови депозити в банки с кредитен рейтинг, получили разрешение да извършват банкова дейност на територията на Република България;
  6. ипотечни облигации, издадени съгласно Закона за ипотечните облигации, приети за търговия на регулиран пазар на ценни книжа;
  7. (нова, доп. от УС на 18.06.2010г.) корпоративни облигации, издадени или гарантирани от банки с над 50 на сто държавно участие, получили разрешение за извършване на банкова дейност съгласно законодателството на Република България или друга държава членка, с цел финансиране на дългосрочни и средносрочни инфраструктурни и инвестиционни проекти, за които в решението на общото събрание на акционерите и в предложението за сключване на облигационен заем е поето задължение да се иска приемане и да бъдат приети за търговия на регулиран пазар в срок не по-дълъг от 6 месеца от издаването им;
  8. корпоративни облигации, извън посочените в т. 6 и т.7, приети за търговия на регулиран пазар на ценни книжа;
  9. обезпечени корпоративни облигации, за които в решението на общото събрание на акционерите и в предложението за сключване на облигационен заем е поето задължение да се иска приемане и да бъдат приети за търговия на регулиран пазар в срок не по-дълъг от 6 месеца от издаването им и за които е предвидено да бъдат съответно прилагани разпоредбите на Закона за публичното предлагане на ценни книжа относно довереника на облигационерите и обезпечаване на публична емисия облигации;
  10. акции и/или дялове, издадени от колективни инвестиционни схеми по реда на Закона за публичното предлагане на ценни книжа;
  11. дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от:
    - а) държави - членки или техни централни банки;
    - б) държави, посочени в Наредба № 29 на КФН, или от техни централни банки;
    - в) Европейската централна банка или от Европейската инвестиционна банка;
  12. ценни книжа, приети за търговия на регулирани пазари на ценни книжа в държави - членки:
    - а) дългови ценни книжа, издадени от чуждестранни общини;
    - б) дългови ценни книжа извън посочените в буква "а" и т. 11;
    - в) акции, включени в индекси на регулирани пазари на ценни книжа;
  13. ценни книжа, приети за търговия на регулирани пазари на ценни книжа в държави, посочени в Наредба № 29 на КФН:
    - а) квалифицирани дългови ценни книжа, издадени от чуждестранни общини;
    - б) квалифицирани дългови ценни книжа извън посочените в буква "а" и т. 11;
    - в) акции, включени в индекси на регулирани пазари на ценни книжа;
  14. акции и/или дялове на колективна инвестиционна схема, която инвестира само в ценни книжа и депозити по т. 1 - 9, 11, 12, 13 и 15 и чието седалище или седалището на управляващото я дружество се намира в държава - членка, съответно в държава, посочена в Наредба № 29 на КФН;
  15. банкови депозити в банки с кредитен рейтинг, получили разрешение да извършват банкова дейност съгласно законодателството на държава - членка или на държава, посочена в Наредба № 29 на КФН;
  16. инвестиционни имоти в страната или в друга държава - членка.
- (4) (изм. от УС на 22.01.2007г.) Дружеството и управляваните от него фондове за допълнително пенсионно осигуряване не могат поотделно да придобиват повече от 7 на сто от акциите на един емитент или участие, чрез което Дружеството или фондовете – заедно или поотделно – могат да определят пряко или непряко повече от половината от членовете на управителния орган или по друг начин да упражняват решаващо влияние върху вземането на решения във връзка с дейността на емитента.
- (5) (изм. от УС на 22.01.2007г., изм. от УС на 18.06.2010г.) Не повече от 5 на сто от активите на Фонда могат да бъдат инвестирани в ценни книжа, издадени от един емитент, при което не повече от 10 на сто от активите могат да бъдат инвестирани в ценни книжа, издадени от един емитент и свързани с него лица. Ограничението не се прилага за инвестициите в ценни книжа по ал.3, т. 1 и 11.
- (6) (изм. от УС на 22.01.2007г., изм. от УС на 18.06.2010г.) Минимум 10 на сто, но не повече от 60 на сто от активите на Фонда могат да бъдат инвестирани общо в ценни книжа по ал.3, т. 1 и т. 11.
- (7) (изм. от УС на 22.01.2007г., изм. от УС на 18.06.2010г.) Минимум 5 на сто, но не повече от 50 на сто от активите на Фонда могат да бъдат инвестирани общо в акции и/или права по ал.3, т. 2, т. 12, буква "в" и т. 13, буква "в".

- (8) (изм. от УС на 22.01.2007г.) Не повече от 10 на сто от активите на Фонда могат да бъдат инвестирани в акции и/или права по ал.3, т. 3, издадени от дружество със специална инвестиционна цел.
- (9) (изм. от УС на 22.01.2007г., изм. от УС на 18.06.2010г.) Не повече от 20 на сто от активите на Фонда могат да бъдат инвестирани общо в ценни книжа по ал.3, т. 4, т. 12, буква "а" и т. 13, буква "а", издадени от общини.
- (10) (изм. от УС на 22.01.2007г., изм. от УС на 18.06.2010г., изм. от УС на 06.06.2011г.) Минимум 1 на сто, но не повече от 35 на сто от активите на Фонда могат да бъдат инвестирани общо в банкови депозити по ал.3, т. 5 и 15, като инвестициите в банкови депозити в една банка не могат да превишават 5 на сто от активите на Фонда.
- (11) (изм. от УС на 22.01.2007г.) Не повече от 30 на сто от активите на Фонда могат да бъдат инвестирани в ипотечни облигации по ал.3, т. 6.
- (12) (изм. от УС на 22.01.2007г., изм. от УС на 18.06.2010г.) Минимум 5 на сто, но не повече от 45 на сто от активите на Фонда могат да бъдат инвестирани общо в корпоративни облигации по ал.3, т. 8, т. 12, буква "б" и т. 13, буква "б".
- (13) (изм. от УС на 22.01.2007г., изм. от УС на 18.06.2010г.) Не повече от 10 на сто от активите на Фонда могат да бъдат инвестирани в корпоративни облигации по ал.3, т. 9.
- (14) (изм. от УС на 22.01.2007г., изм. от УС на 18.06.2010г.) Не повече от 30 на сто от активите на Фонда могат да бъдат инвестирани общо в акции и/или дялове на колективни инвестиционни схеми по ал.3, т. 10 и 14, като инвестициите в ценни книжа на колективни инвестиционни схеми, управлявани от едно и също управляващо дружество, не могат да превишават 10 на сто от активите на Фонда.
- (15) (изм. от УС на 22.01.2007г.) Не повече от 30 на сто от активите на Фонда могат да бъдат деноминирани във валута, различна от лев и евро.
- (16) (изм. от УС на 22.01.2007г., изм. от УС на 17.08.2010г.) Не повече от 10 на сто от активите на Фонда могат да бъдат инвестирани в инвестиционни имоти по ал.3, т. 16, като инвестицията в един имот не може да надвишава 5 на сто от активите на Фонда.
- (17) (нова, доп. от УС на 18.06.2010г.) Не повече от 15 на сто от активите на Фонда могат да бъдат инвестирани в корпоративни облигации по ал.3, т. 7.
- (18) (изм. от УС на 22.01.2007г.) Дружеството може да сключва от името и за сметка на Фонда репо сделки и обратни репо сделки с ценни книжа по ал.3 общо в размер до 5 на сто от активите на Фонда, определени към края на работния ден, предхождащ датата на сключване на последната репо сделка или на последната обратна репо сделка.
- (19) (изм. от УС на 22.01.2007г., изм. от УС на 18.06.2010г.) Дружеството привежда структурата на активите на Фонда в съответствие с определените в алинеи от 5 до 18 максимални и/или минимални граници в тримесечен срок от датата на превишение или понижение спрямо съответното инвестиционно ограничение, когато то се дължи на:
1. промяна в пазарната цена или в цената, използвана за извършване на последваща оценка на актив на Фонда;
  2. промяна в общата стойност на активите на Фонда;
  3. придобиване на права по § 1, т. 3 от допълнителните разпоредби на Закона за публичното предлагане на ценни книжа от Фонда в качеството му на акционер на даден емитент;
  4. намаляване на капитала на даден емитент.
- (20) (нова – УС на 22.01.2007г., изм. от УС на 18.06.2010г.) В случаите по ал. 19, до привеждане на активите на Фонда в съответствие със законовите изисквания, Дружеството не може да придобива за сметка на Фонда активи по ал. 3, по отношение на които е нарушено ограничението.
- (21) (нова – УС на 22.01.2007г.) Структурата на активите на фонда може да бъде променяна при настъпване на значителна промяна в очакванията за развитието на финансовите пазари.

Забрана за инвестиране

Чл. 15 (1) (изм. от УС на 22.01.2007г.) Дружеството не може да инвестира средствата на Фонда в ценни книжа:

1. които не са напълно изплатени;
2. издадени от Дружеството, или от свързани с него лица;
3. издадени от банката - попечител на Фонда, от инвестиционните посредници на Дружеството по чл. 13, ал. 2 или от свързани с тях лица.

(2) (изм. от УС на 22.01.2007г.) Активи на Фонда не могат да бъдат придобивани от:

1. Дружеството, с изключение на предвидените в КСО случаи;

2. управляван от Дружеството фонд за допълнително пенсионно осигуряване;
  3. член на управителен или контролен орган на Дружеството;
  4. инвестиционен консултант по чл. 13, ал. 3 или член на управителен или контролен орган на това лице;
  5. свързани лица с лицата по т. 1 - 4.
- (3) (изм. от УС на 22.01.2007г.) Фондът не може да придобива активи от лицата по ал. 2.
- (4) (изм. от УС на 22.01.2007г.) Забраната за придобиване по ал. 2 и 3 не се прилага в случаите на търговия на ценни книжа на регулиран пазар.
- (5) (изм. от УС на 22.01.2007г.) Дружеството не може да придобива или да прехвърля на регулиран пазар на ценни книжа от името и за сметка на Фонда ценни книжа чрез кръстосани сделки и чрез сделки, които съгласно правилата за търговия на съответния регулиран пазар на ценни книжа подлежат единствено на регистриране на този пазар.
- (6) (изм. от УС на 22.01.2007г.) Дружеството и Фонда не могат да придобиват акции, издадени от един емитент.
- (7) (изм. от УС на 22.01.2007г.) Дружеството не може да получава, както и да предоставя, заеми от името и за сметка на Фонда или да бъде гарант на трети лица с активите на Фонда.
- (8) (изм. от УС на 22.01.2007г.) Не се допуска ползването на инвестиционните имоти, собственост на Фонда, за нуждите на Дружеството и на свързаните с него лица.

Инвестиционна политика

Чл. 15а. (нов – УС на 22.01.2007г.) (1) Инвестиционната политика на Дружеството осигурява постигането на основните цели на инвестиционната дейност на Фонда по чл.14, ал.1 посредством обективна оценка и своевременно управление на риска, свързан с инвестициите на Фонда.

(2) (изм. от УС на 22.01.2007г.) Основни цели на инвестиционната политика на Фонда са:

1. инвестиране средствата на осигурените лица във Фонда с цел постигане на оптимално равнище на доходност от активите, при умерено висока степен на риск, и при спазване на нормативните изисквания;
2. диверсификация на портфейла от активи;
3. изграждане на инвестиционна стратегия за осигуряване на достатъчно ликвидни средства за посрещане на текущите задължения на Фонда към осигурени лица и Дружеството;
4. при инвестиране на средствата на Фонда се цели минимизиране на времето на престой на постъпилите средства по неговите разплащателни сметки.

(3) Инвестиционната политика на Фонда се осъществява на база на принципите на инвестиране:

1. надеждност на активите – инвестира се в активи с емитент или произход, за който няма данни за влошаване на финансовото състояние и паричните ангажименти по инструментите се обслужват регулярно;
2. ликвидност на финансов инструмент – да има възможност той да бъде продаден за сравнително кратък период от време и без значителни отклонения от пазарната му цена;
3. доходност на един актив – потока от икономически изгоди към Фонда, който е стойността над първоначално вложените средства;
4. диверсификация на портфейла от ценни книжа – инвестиране в множество различни активи по начин, който ограничава излагането на общата съвкупност от инвестиции на риск свързан с конкретен актив. Чрез диверсификацията на инвестициите се ограничава общият портфейлен риск във Фонда.

(4) Инвестиционната стратегия за управление на активите на Фонда се определя от изпълнителния директор и е съобразена с принципите, целите и инвестиционните ограничения, заложи в инвестиционната политика.

(5) (изм. от УС на 18.06.2010г.) Избора на конкретни инструменти, в които се инвестират средствата на Фонда, зависи от текущите пазарни условия за определен тип инструмент и от конкретните показатели за оценка като:

1. за дългови инструменти по чл. 14, ал. 3, т. 4, 6, 8, 9, т. 12, букви „а” и „б”, както и по т. 13, букви „а” и „б” – доходност до падежа на емисията, обезпеченост на инвестицията, кредитен рейтинг на обслужващата банка, анализ на финансовото състояние на емитента за срок минимум от 2 години назад;
2. за капиталови инструменти като акции или права по чл. 14, ал. 3, т. 2, 3, т. 12, буква „в” и т. 13 буква „в” – пазарна оценка, ниво на финансови показатели, кредитен риск на емитента, проучване на планове за бъдещи инвестиции на емитента, ликвидност на позицията на регулиран пазар;
3. за инвестиционни имоти по чл. 14, ал. 3, т. 16 – вид, състояние, разположение, възможности за бъдещ доход;
4. за колективни инвестиционни схеми по чл. 14, ал. 3, т. 10 – структура на портфейла, инвестиционни цели и принципи за инвестиране;

5. за банки, в които се инвестират средства в депозити по чл. 14, ал. 3, т. 5 и 15 – кредитен рейтинг, клонова мрежа, качество на услугите, доверие.

(6) Оценката на ефективността от направените инвестиции се извършва от мениджър „Инвестиции” и се предоставя на Изпълнителния директор. Тя обхваща анализ на постигнатата ефективност от конкретните инвестиции, съобразно заложените цели и критерии за избор по ал. 5 при придобиване на актива.

(7) Оценката на ефективността от направените инвестиции се извършва на всеки три месеца.

(8) УС на Дружеството утвърждава вътрешни правила за процедурите за наблюдение, измерване и управление на риска, свързан с инвестициите на Фонда, и ги представя на Заместник-председателя на КФН в 7-дневен срок от тяхното утвърждаване, съответно изменение или допълнение.

(9) Инвестиционният консултант или мениджърът „Инвестиции” на Дружеството след обективен анализ на пазарните условия и оценка на риска по ал. 5 – 7, спазвайки възприетата стратегия за управление на активите на Фонда, прави предложение за извършване на инвестиционна сделка. Предложението съдържа: справка за спазване на ограниченията и забраните по чл. 14 и чл. 15; обективен, актуален и обоснован анализ на сделката по всеки от принципите надеждност, доходност, ликвидност и диверсификация; сравнение с алтернативни инвестиции. Предложението може да бъде писмено, когато това няма да засегне актуалността му.

(10) След обсъждане на предложението за извършване на инвестиционна сделка, изпълнителният директор може да вземе решение за осъществяването ѝ.

Сделки за намаляване на инвестиционния риск

Чл. 16. (изм. от УС на 05.02.2007г.) (1) С цел намаляване на инвестиционния риск, свързан с активите на Фонда, Дружеството може да сключва сделки, които предвиждат отлагане на изпълнението на задълженията по тях за определена бъдеща дата или срок (хеджиращи сделки).

(2) Сключването и изпълнението на сделки по ал. 1 се уреждат от Наредба № 34 на КФН за условията за сключване на сделки за намаляване на инвестиционния риск, свързан с активите на фонд за допълнително пенсионно осигуряване и за изискванията и ограниченията към тези сделки.

(3) Сделки по ал. 1 са:

1. сделките с фючърси, търгувани на регулирани пазари на ценни книжа в Република България, в държави - членки или на регулирани пазари на ценни книжа в държави, посочени в Наредба № 34 на КФН;
2. сделките с опции, търгувани на регулирани пазари на ценни книжа в Република България, в държави - членки или на регулирани пазари на ценни книжа в държави, посочени в Наредба № 34 на КФН;
3. форуърдните валутни договори;
4. лихвените суапови сделки.

(4). Сделките по ал. 3, точки 3 и 4 трябва да отговарят на следните условия:

1. насрещната страна по сделката трябва да отговаря на изискванията на Наредба № 34 на КФН;
2. хеджиращият инструмент да подлежи на ежедневна оценка по справедлива стойност, която може да бъде проверена;
3. хеджиращият инструмент да може да бъде продаден от Фонда по всяко време или заетата от Фонда позиция може да бъде приключена или закрыта.

Чл. 17. Инвестиционната политика се осъществява от изпълнителните директори на Дружеството. Управителният съвет определя състава на Съвета по инвестициите, който е негов съвещателен орган. Съветът по инвестициите разработва проекти за инвестиционната политика, които се утвърждават от Управителния съвет на Дружеството. Управителният съвет приема правилник за устройството и дейността на Съвета по инвестициите.

Гаранции и отговорности

Чл. 18. (1) Дружеството гарантира изпълнението на своите отговорности и задължения по този Правилник с активите си.

(2) Дружеството отговаря имуществено пред осигурените лица за загуби, настъпили в резултат на недобросъвестно изпълнение на своите задължения по отношение на управлението и представяването на фонда за допълнително доброволно пенсионно осигуряване.

(3) Дружеството се задължава и гарантира, че средствата на Фонда ще се използват само за допълнително пенсионно осигуряване и свързаните с него дейности, които се осъществяват с цел неговото обогатяване.

(4) (изм. от УС на 15.05.2009г.) Дружеството гарантира на осигурените във Фонда, че 91 на сто от дохода, реализиран от инвестирането на средствата на Фонда, се разпределя по индивидуалните им партии пропорционално на техния дял в масата на активите на Фонда.

(5) Фондът не носи отговорност за задълженията на Дружеството.

(6) Средствата по индивидуалните партии на осигурените във Фонда лица не подлежат на принудително изпълнение.

(7) Паричните средства и другите активи на Дружеството и Фонда се съхраняват в банката-попечител, определена с решение на Управителния съвет на Дружеството.

(8) (изм. от УС на 22.01.2007г.) Дружеството не може да предоставя заеми, да издава облигации или да бъде гарант на трети лица. Дружеството може да ползва заем на стойност до 10 на сто от собствения си капитал (капиталовата база), ако заемът е за придобиване на дълготрайни материални активи, които са пряко необходими за извършване на дейността на дружеството, и е за срок не по-дълъг от 3 месеца.

Актюерско обслужване

Чл. 19. (1) (изм. от УС на 22.01.2007г.) Актюерското обслужване на Дружеството и Фондът се организира и ръководи от отговорен актюер, чиято правоспособност е призната от КФН.

(2) (изм. от УС на 22.01.2007г.) Отговорният актюер:

1. разработва биометричните таблици по чл. 49, ал. 1, т. 3 и актюерските разчети за предлаганите пенсионни схеми, които се приемат от Управителния съвет на Дружеството;

2. предлага за утвърждаване от Управителния съвет размера на използвания технически лихвен процент, който след утвърждаването му от Управителния съвет се предлага за одобрение на заместник-председателя на КФН;

3. отговаря за коректното прилагане на актюерските методи в дейността на Дружеството;

4. отговаря за вярното и точното определяне на размера на пенсионните резерви за изплащане на пожизнени пенсии и на всички задължения към осигурените лица, пенсионерите или техните наследници;

5. до 31 март всяка година изготвя и представя на Управителния съвет на Дружеството и на заместник-председателя на КФН актюерски доклад за предходната година.

(3) (изм. от УС на 22.01.2007г.) Заместник-председателят на КФН утвърждава ежегодно технически лихвен процент и биометрични таблици за смъртност за изчисляване на размера на необходимите средства за пенсионния резерв за изплащане на пожизнени пенсии.

(4) Актюерските разчети и изчисления за определяне на пенсиите по доброволно пенсионно осигуряване се разработват на биометрична основа, утвърдена от заместник-председателя на КФН като се използва таблица за обща смъртност за населението на страната.

(5) Актюерският баланс на Фонда се съставя един път годишно.

(6) При извършваните актюерски разчети по този Правилник се прилага принципа на математическото закръгляване.

Данъчни облекчения

Чл. 20. (1) Личните вноски за допълнително доброволно пенсионно осигуряване във Фонда от физическите лица се приспадат от дохода им преди данъчното облагане по ред, начин и в размери, определени със Закона за данъците върху доходите на физическите лица.

(2) Приходите от инвестиране на активите на Фонда не се облагат с данък по реда на Закона за корпоративното подоходно облагане.

(3) Приходите от инвестиране на активите на Фонда, разпределени по индивидуалните партии на осигурените лица, не се облагат с данък по реда на Закона за данъците върху доходите на физическите лица.

(4) Услугите по допълнителното задължително пенсионно осигуряване не се облагат с данък по реда на Закона за данък върху добавената стойност.

Задължения на осигурените и други лица

Чл. 21. Осигурените във Фонда лица, както и всички лица, които изискват и ползват права по този Правилник, са длъжни да представят в Дружеството и Фонда изискваните от тях документи, отнасящи се до тези права, както и задължението да съобщават в едномесечен срок за настъпили промени:

1. За физическите лица – в личните данни, в адреса на местоживеене, в семейното положение;

2. (изм. от УС на 22.01.2007г.) За юридическите лица – промени в наименованието на фирмата, в БУЛСТАТ регистрацията или в седалището и адреса на управление.

Права и задължения на осигурителните посредници

Чл. 22. (1) Осигурителните посредници - физически лица, и лицата, упълномощени от осигурителни посредници - юридически лица, имат право да сключват осигурителни договори и да приемат заявления за допълнително пенсионно осигуряване от името и за сметка на Дружеството, както и да извършват други дейности по допълнително пенсионно осигуряване съгласно сключения с дружеството писмен договор.

(2) Не може да бъде осигурителен посредник или упълномощено от осигурителен посредник лице, което е извършвало или извършва охранителна или сходна на нея дейност, включително лице, което е било или е съдружник или акционер, както и член на управителен или на контролен орган на търговско дружество, упражняващо охранителна или сходна на нея дейност.

(3) Работодателят не може да бъде осигурителен посредник на пенсионноосигурително дружество по отношение на своите работници и служители.

(4) Осигурителният посредник, както и лицата, упълномощени от осигурителни посредници - юридически лица, не могат да работят за повече от едно пенсионноосигурително дружество.

(5) Осигурителният посредник, както и лицата, упълномощени от осигурителни посредници - юридически лица, трябва да спазват принципа на доброволността и добросъвестно да разясняват правата и задълженията по осигурителния договор, както и да пазят търговската тайна и търговския престиж на Дружеството. Те не могат да работят за повече от едно пенсионноосигурително дружество.

(6) Дружеството снабдява всеки осигурителен посредник, съответно лицата, упълномощени от осигурителни посредници - юридически лица, с документ, който ги легитимира при упражняване на дейността им. Образецът на документа се утвърждава от заместник-председателя на КФН.

Задължения на Дружеството

Чл. 23. (1) Дружеството осъществява дейността си по допълнителното доброволно пенсионно осигуряване и по управлението на Фонда в съответствие със закона, Устава и този Правилник.

(2) Дружеството води отделно счетоводство за Фонда и съставя отделни финансови отчети за него.

(3) (изм. - 13.07.2005г.) Дружеството създава пенсионен резерв по ред и начин определени в Наредба № 19 на КФН за реда за създаване на пенсионни резерви от пенсионноосигурителните дружества, които управляват универсален пенсионен фонд и/или фонд за допълнително доброволно пенсионно осигуряване.

(4) Дружеството извършва дейността по този Правилник след неговото одобрение от Заместник-председателя на КФН.

Консултативен съвет

Чл. 24. (1) (изм. - 13.07.2005г.) Интересите на осигурените лица и на пенсионерите във Фонда се представляват и защитават от Консултативен съвет.

(2) (изм. - 13.07.2005г.) В състава на Консултативния съвет участват:

1. представители на осигурените лица и на пенсионерите на Фонда;
2. Осигурителите;
3. един представител на Дружеството.

(3) (изм. - 13.07.2005г.) Броят на членовете на Консултативния съвет не може да бъде по-малък от 5 и по-голям от 11 души, като броят на представителите на осигурените лица и на пенсионерите трябва да е равен или да надвишава броя на представителите на Осигурителите.

(4) (изм. - 13.07.2005г.) Представителите на осигурените лица и на пенсионерите в Консултативния съвет се определят от Дружеството на принципа на случаен избор, като представителите на осигурените лица се избират между първите 20 лица с най-голям брой лични вноски и с най-голям размер натрупани средства от лични вноски по индивидуалната партида във Фонда.

(5) (изм. - 13.07.2005г.) След покана от Дружеството, Осигурителите, които за своя сметка правят вноски за най-голям брой осигурени лица във Фонда, могат да определят свои представители.

(6) (изм. - 13.07.2005г.) Представителят на Дружеството в Консултативния съвет се определя с решение на Управителния съвет.

(7) (нова - 13.07.2005г.) Мандатът на членовете на Консултативния съвет е 5 години.

(8) (нова - 13.07.2005г.) Консултативният съвет осъществява следните функции:

1. следи за спазване на задълженията на Дружеството към осигурените лица и пенсионерите на Фонда;
2. разглежда жалби, молби и сигнали, свързани с нарушения на правата на осигурени лица и пенсионери на Фонда, отправя питания и искания във връзка с тях до Дружеството и/или други институции и организации, както и съдейства за уреждане на възникнали спорове;

3. обсъжда годишния финансов отчет на Фонда;
  4. прави писмени предложения за подобряване на организацията и дейността на Дружеството по обслужване на осигурените лица и пенсионерите на Фонда;
  5. прави писмени предложения по други аспекти от дейността на Дружеството, които засягат правата на осигурените лица и пенсионерите на Фонда;
  6. изготвя годишен отчет за дейността си и го предоставя на Дружеството и на КФН до 30 април следващата година, а за съвет, чийто мандат изтича - до датата, на която мандатът му изтича.
- (9) (нова - 13.07.2005г.) Консултативният съвет е длъжен:
1. да проучи получените жалби, молби и сигнали, да предприеме необходимите действия съгласно функциите си и да отговори писмено на съответните лица до два месеца от получаването на всяка жалба, сигнал или молба;
  2. да информира незабавно Заместник-председателя на КФН, при основателно съмнение за извършени нарушения на осигурителното законодателство от страна на Дружеството, от негови служители или осигурителни посредници.
- (10) (нова - 13.07.2005г.) Предложенията и решенията на Консултативния съвет имат препоръчителен характер за Дружеството и неговите органи за управление.
- (11) (нова - 13.07.2005г.) Консултативният съвет осъществява дейността си на адреса на управление на Дружеството.
- (12) (нова - 13.07.2005г.) Консултативният съвет провежда заседания най-малко веднъж на 3 месеца.
- (13) (нова - 13.07.2005г.) Консултативният съвет приема правилник за дейността си.
- (14) (нова - 13.07.2005г.) Разходите, свързани с осъществяване на дейността на Консултативния съвет, са за сметка на Дружеството.
- (15) (нова - 13.07.2005г.) Членовете на Консултативния съвет не получават възнаграждение за дейността си.
- (16) (нова - 13.07.2005г.) За неуредени в настоящия Правилник въпроси се прилагат Наредбата за попечителските съвети на фондовете за допълнително задължително пенсионно осигуряване и за консултативните съвети на фондовете за допълнително доброволно пенсионно осигуряване и правилника за дейността на Консултативния съвет.

РАЗДЕЛ III. УЧАСТИЕ ВЪВ ФОНДА

Условия за постъпване и участие

- Чл. 25. (1)** Участието в Доброволен пенсионен фонд "ЦКБ-СИЛА" винаги е персонално.
- (2)** Участник във Фонда може да стане всяко лице навършило 16 години, което приема изискванията на този Правилник и има сключен договор за допълнително доброволно пенсионно осигуряване с Дружеството.
- (3)** Правата на участник във Фонда възникват с подписването на договора и заплащането на определената в този Правилник встъпителна такса, което е основание за издаване на документи за участие.

Документи за участие

- Чл. 26.** В едномесечен срок от датата по 25, ал.3, Дружеството изпраща на участника във Фонда на посочения в договора адрес:
1. уведомително писмо за извършената регистрация като участника във Фонда и данни за откритата индивидуална осигурителна партида;
  2. удостоверение за участие и регистрационен талон, съдържащ наименованието на Фонда, трите имена и единния граждански номер на участника във Фонда и индивидуалния му осигурителен номер.

РАЗДЕЛ IV. ОСИГУРИТЕЛНИ ДОГОВОРИ

Условия и ред за сключване на договорите

- Чл. 27. (1)** Договорът за допълнително доброволно пенсионно осигуряване урежда отношенията по доброволното пенсионно осигуряване между Дружеството, от една страна, и осигуреното лице, осигурител или друг осигурител, от друга страна.
- (2)** Договорът за осигуряване по този Правилник е безсрочен и се съставя и подписва в толкова екземпляри, колкото са страните по него.

(3) (изм. от УС на 08.08.2007г.) При сключването на осигурителния договор осигуреното лице, осигурителя или друг осигурител получава при поискване от Дружеството заверено копие от Правилника, действащ към датата на сключването на договора, който Правилник се счита за неразделна част от Договора.

(4) Договорът за осигуряване влиза в сила от датата на неговото подписване, а правата по него възникват от датата на постъпването на първата осигурителна вноска по индивидуалната партида на осигуреното лице.

Видове договори

Чл. 28. (1) Участието във Фонда започва от момента на сключването на следните видове договори:

1. договор за индивидуално допълнително доброволно пенсионно осигуряване – договор между физическо лице и Дружеството за осигуряване на лицето;
2. договор за допълнително доброволно пенсионно осигуряване с осигурител – договор между физическо или юридическо лице - осигурител, и Дружеството за осигуряване на работниците и служителите на осигурителя при тяхно писмено съгласие;
3. договор за допълнително доброволно пенсионно осигуряване с друг осигурител – договор между друг осигурител и Дружеството в полза на трето лице при наличие на неговото предварително писмено съгласие.

(2) Участниците във Фонда могат да закупуват пенсионни права чрез внасянето на еднократни осигурителни вноски при условията, определени в Правилника.

Ред за изменения и допълнения на договорите

Чл. 29. (1) Страните по осигурителния договор могат да поискат промени в него след писмено уведомяване на другата страна, в едномесечен срок от датата на уведомлението. За договорените промени се подписва анекс към съществуващия договор.

(2) Договорът не може да бъде изменян след като лицето е упражнило своето право на пенсия, съгласно този Правилник.

Ограничения по договора

Чл. 30 (1) В осигурителния договор може да се ограничи правото на осигуреното лице:

1. да изтегли или да прехвърли внесените в негова полза за сметка на друг осигурител средства за допълнително доброволно пенсионно осигуряване;
2. да прехвърли внесените в негова полза за сметка на осигурител средства за доброволно пенсионно осигуряване.

(2) Ограниченията по ал. 1, т. 2 не се прилагат, когато:

1. осигурителният договор е прекратен;
2. трудовото правоотношение, служебното правоотношение или договорът за управление или контрол са прекратени.

Условия за прекратяване на договора

Чл. 31. (1) Осигурителният договор не може да бъде прекратен от Дружеството, освен при смърт на осигуреното лице или при промяна на участието във Фонда и сключването на договор с друго пенсионноосигурително дружество по реда на 43 – 46.

(2) Осигурителният договор се прекратява задължително след едномесечно писмено предизвестие:

1. при изтегляне на всички натрупани средства по индивидуалната партида на осигуреното лице в съответствие с разпоредбите на този Правилник;
2. по искане на осигуреното лице или неговия осигурител.

РАЗДЕЛ V. ОСИГУРИТЕЛНИ ВНОСКИ

Видове и размер на вноските

Чл. 32. (1) Осигуреното лице, работодателят или друг осигурител правят парични осигурителни вноски в размер и срокове, определени на основата на този правилник и съответния договор.

(2) Осигурителните вноски по този Правилник са месечни, за друг период или еднократни за закупуване на пенсионни права парични суми.

- (3) Месечните осигурителни вноски се определят в договора за допълнително доброволно пенсионно осигуряване.
- (4) (изм. от УС на 15.05.2009г.) Размерът на вноската се закръглява до 1 стотинка.
- (5) Размерите на еднократните вноски за закупуване на пенсионни права се определя едностранно от осигуреното лице.

Ред за набиране на осигурителните вноски

Чл. 33. (1) Осигурителните вноски по договора се внасят във Фонда:

1. безкасово – с платежно нареждане по банков път по сметка на Фонда посочена в договора;
  2. в брой – лично или чрез упълномощено лице в касите на Дружеството или банката-попечител.
- (2) При внасянето на осигурителните вноски в платежния документ или в приложен към него списък задължително се посочват: имената, ЕГН или осигурителният номер на осигуреното лице; размерът на вноската; вида на вноската – лична, от осигурител (работодател) или от друг осигурител.
- (3) Списъкът на осигурените лица трябва да бъде съставен от съответния осигурител и изпратен във Дружеството на хартиен носител, на магнитен носител или по електронен /e-mail/ път.
- (4) Разпределянето на осигурителните вноски по индивидуалните партии на осигурените лица се извършва само при наличие на данните и информацията по ал. 2. Отговорност за наличието на тази информация, за точността на данните и навременното предоставяне на тази информация носят съответният осигурител, друг осигурител или осигуреното лице в зависимост от договора.
- (5) Когато липсва точна информация по ал.2, съответните суми от вноски се записват и натрупват в отделна партида за неперсонифицирани вноски във Фонда.
- (6) Дружеството, в срок до две седмици от датата на постъпване на неперсонифицираната вноска, уведомява лицето, което не е изпълнило задълженията си по ал.2 за характера на неизпълнението. След персонифицирането, вноските и доходите от тяхното управление се разпределят по индивидуалната партида на осигуреното лице.
- (7) Прекъсването, пропускането или прекратяването на внасянето на осигурителните вноски няма последици за правата на осигуреното във Фонда лице, освен пропуснатата доходност върху забавените или невнесени осигурителни вноски.

Чл. 34. Когато осигурителните вноски се правят едновременно от осигуреното лице и работодателя или само от осигуреното лице, по негово желание работодателят удържа от трудовото възнаграждение за съответния месец осигурителната вноска, която е за сметка на осигуреното лице, и я превежда по указана от Дружеството банкова сметка.

Индивидуална партида

- Чл. 35. (1)** Осигурителните вноски на осигуреното лице, средствата, прехвърлени от друг фонд за допълнително доброволно пенсионно осигуряване, таксите и удръжките, се записват в индивидуална осигурителна партида във Фонда. Тази партида има свой уникален номер, който е индивидуалният осигурителен номер на осигуреното лице.
- (2) Не се допуска преразпределяне на средствата между индивидуалните партии.
- (3) Индивидуалната партида се води в дялове и в дялове. Вноските за допълнително доброволно пенсионно осигуряване и средствата, прехвърлени от друг фонд, се отчитат в дялове и в части от дялове.
- (4) Удръжките като процент от всяка осигурителна вноска се извършват преди отчитането им в дялове.
- (5) Всеки дял представлява пропорционална част от нетните активи на фонда. Дяловете в един фонд са равни помежду си по стойност.
- (6) Отчетността за личните осигурителни вноски, за вноските от осигурител (работодател) и за вноските от друг осигурител се води отделно в рамките на индивидуалната партида на всяко осигурено лице.

Стойност на дяла

- Чл.36. (1)** Стойността на всички дялове и части от дялове във Фонда е равна на стойността на нетните активи на Фонда.
- (2) Доходът от инвестиране средствата на Фонда се включва при определянето на стойността на един дял.
- (3) Стойността на един дял за всеки работен ден се изчислява, като стойността на нетните активи на фонда към края на предходния работен ден се раздели на общия брой на дяловете на Фонда към края на предходния работен ден.

Водене на индивидуалните партии

Чл. 37. (1) Индивидуалната партия на осигурено лице във Фонда съдържа:

1. трите имена, ЕГН и постоянен адрес на осигуреното лице;
2. (изм. от УС на 22.01.2007г.) наименование и код по БУЛСТАТ или трите имена и ЕГН на осигурителя или на другия осигурител;
3. номер и дата на осигурителния договор, както и номера и датата на заявлението за прехвърляне в друг фонд;
4. дата и размер на постъпилите осигурителни вноски;
5. дата и размер на прехвърлените средства от и към индивидуалната партия;
6. дата и размер на удържаните такси;
7. брой дялове, съответстващи на всяка вноска или прехвърлени средства, и стойност на един дял, при която е определен броят дялове;
8. дата и размер на изтеглените или изплатени средства от индивидуалната партия;
9. брой дялове, съответстващи на изтеглените или изплатени средства, и стойност на един дял, при която е определен броят дялове.

(2) В индивидуалната партия се водят отделно съгласно сключените договори:

1. средствата и дяловете от личните вноски;
2. средствата и дяловете от вноски на осигурители;
3. средствата и дяловете от вноски на други осигурители.

(3) При сключване на пенсионен договор в индивидуалната партия се отразяват:

1. номерът и датата на пенсионния договор;
2. трите имена и ЕГН на ползващите лица.

Чл. 38. (1) Броят на дяловете и частите от дялове, съответстващи на всяка постъпила по индивидуалната партия нетна вноска или прехвърлена сума, се изчисляват, като нетният размер на вноската или прехвърлената сума се раздели на стойността на един дял, валидна за деня на постъпването им. С така определения брой дялове и части от дялове се увеличава броят на дяловете по индивидуалната партия.

(2) (изм. от УС на 17.08.2010г.) Броят на дяловете и частите от дялове, съответстващи на всяко плащане от индивидуалната партия по банков път или на всяко прехвърляне на средства в друг фонд, се определя, като сумата на дължимото плащане се раздели на стойността на един дял, валидна за деня, предхождащ деня на плащането или прехвърлянето. С така определения брой дялове и части от дялове се намалява броят дялове по партията.

(3) (нова, доп. от УС на 17.08.2010г.) При изплащане на средства по ал. 2 Дружество подава до банката - попечител на фонда, нареждане за превод на средствата от индивидуалната партия по сметка на осигуреното лице в деня на издаване на разпореждането за изплащане.

(4) (изм. и доп. от УС на 17.08.2010г.) При еднократно изплащане на средства от партията в брой броят дялове и части от дялове, с които се намалява броят дялове по индивидуалната партия, се определя към момента на издаване на разпореждането за изплащане, като сумата на дължимото плащане се раздели на стойността на един дял, валидна за работния ден, предхождащ деня на издаване на разпореждането.

(5) (изм. и доп. от УС на 17.08.2010г.) При разсрочено изплащане на средства от индивидуалната партия и изплащане на пенсии в брой броят дялове и части от дялове, с които се намалява броят дялове по индивидуалната партия, се определя:

1. за първото плащане - към момента на издаване на разпореждането за изплащане, като сумата на дължимото плащане се раздели на стойността на един дял, валидна за работния ден, предхождащ деня на издаване на разпореждането за изплащане;

2. за всяко следващо плащане - към първия работен ден на месеца, през който то е дължимо, като сумата на плащането се раздели на стойността на един дял, валидна за последния работен ден на предходния месец.

(6) (нова, доп. от УС на 17.08.2010г.) Броят дялове се води по индивидуалната осигурителна партия с точност до петия знак след десетичната точка.

РАЗДЕЛ VI. ПРАВА НА ОСИГУРЕНИТЕ

Право на информация

Чл. 39. (1) Осигуреното лице има право на информация от Дружеството и Фонда за:

1. натрупаните средства по индивидуалната му партия;

2. доходността от тяхното управление;
  3. размерът на таксите и направените удръжки;
  4. произтичащите от набраните средства пенсионни права;
  5. Правилника и всички негови изменения и допълнения.
- (2) Осигуреното лице получава бесплатно до 31 май всяка година извлечение от неговата индивидуална партида за предходната календарна година по образец, утвърден от заместник-председателя на КФН.
- (3) Осигуреното лице има право извън случаите по ал. 2, при писмено изразено желание, на безплатна информация по ал. 1. Тази информация се предоставя от Дружеството в десет дневен срок от получаване на искането.
- (4) Стойността на един дял за текущия ден се обявява до 18 ч. на всеки работен ден в офисите на Дружеството и в неговата електронна страница.
- (5) Стойността на един дял, валидна за последния работен ден на всеки месец, се обявява в централен ежедневник на третия работен ден на следващия месец. Централният ежедневник се обявява в офисите на Дружеството и в неговата електронна страница.
- (6) (изм. от УС на 22.01.2007г.) Дружеството до 31 март всяка година публикува на своята страница в Интернет информация за обема и структурата на инвестициите на Фонда по видове активи и емитенти на ценни книжа. Информацията се изготвя по данни към края на предходната година.
- (7) (изм. от УС на 22.01.2007г.) Годишните финансови отчети на Дружеството и на Фонда се обнародват едновременно в "Държавен вестник", след приемането им от общото събрание на Дружеството.
- (8) (изм. от УС на 22.01.2007г.) При смърт на осигуреното лице правата по ал. 1, 2 и 3 се придобиват от неговите наследници или ползвачи лица.
- (9) (нова – УС на 22.01.2007г.) Осигурените във Фонда, по свое желание, могат да получат информация и консултация от Дружеството относно въпроси, свързани с прилагането на Правилника и евентуални промени в нормативната уредба по допълнителното доброволно пенсионно осигуряване.

Ограничения за информация

- Чл. 40. (1)** Съгласно закона Дружеството, осигурителните посредници и упълномощените от тях лица нямат право да предоставят на трети лица информация за осигурителите и за осигурените лица във Фонда.
- (2) Информация за размера на осигурителните вноски, за плащаните допълнителни пенсии, както и справки за състоянието на пенсионните партиди, се предоставят на:
1. физически и юридически лица, имащи изрични писмени пълномощия;
  2. държавни институции и контролни органи съгласно действащото законодателство.

Право на пенсия

Чл. 41. (отм.)

Право на разпореждане

- Чл. 42. (1)** Осигуреното във Фонда лице има право да изтегли или прехвърли в друг доброволен фонд средствата, натрупани от лични вноски в индивидуалната му партида, при условията, реда и начина, определени в закона, осигурителния договор и този Правилник.
- (2) Средствата, натрупани от вноски на осигурителя, могат да се изплащат на осигуреното лице само при придобиване право на лична пенсия за старост или за инвалидност.

Прехвърляне на средства в друг фонд

- Чл. 43. (1)** Осигуреното във Фонда лице има право да прехвърли натрупаните суми от лични вноски по индивидуалната си партида или на част от тях в друг доброволен пенсионен фонд на друго лицензирано пенсионноосигурително дружество, не повече от веднъж в рамките на една календарна година, като подаде заявление по образец до пенсионноосигурителното дружество, управляващо фонда, в който желае да прехвърли средствата.
- (2) Осигурените лица могат да прехвърлят без ограничение натрупаните средства от лични осигурителни вноски в друг доброволен пенсионен фонд:
1. При несъгласие с извършени промени в правилника му, ако в тримесечен срок от уведомлението за промените подадат заявление за прехвърляне, освен ако тези промени произтичат от изменение на нормативната уредба.

2. При преобразуване или прекратяване на Дружеството или Фонда, ако в едномесечен срок от уведомяването подадат заявление за прехвърляне.
- (3) Осигуреното лице може да прехвърли по реда на ал. 1 натрупаните средства за сметка на осигурител (работодател) или на друг осигурител, ако в осигурителния договор не е ограничено правото му за прехвърляне.
- (4) Ограничението на правото на прехвърляне на средства, натрупани за сметка на осигурител (работодател) по ал.3 не се прилага, когато:
1. осигурителния договор е прекратен;
  2. трудовото правоотношение, служебното правоотношение или договорът за управление и контрол са прекратени.
- (5) (нова - 13.07.2005г.) При или по повод прехвърляне на средствата на осигурени лица, пенсионноосигурителните дружества, техни акционери или осигурителни посредници не могат да предоставят, да предлагат или да обещават под каквато и да е форма специални привилегии, подаръци, услуги или други облаги на осигурените лица.

Ред за подаване на заявлението за прехвърляне

- Чл. 44. (1)** (изм. - 13.07.2005г.) Подписът на осигуреното лице върху първия екземпляр на заявлението за прехвърляне на средства се удостоверява с нотариална заверка.
- (2) (изм. - 13.07.2005г.) След получаване на заявлението Дружеството попълва определените за него данни и незабавно връща последния екземпляр на лицето. Заявление без нотариална заверка на подписа, с непълнени или неправилно попълнени данни се връща на осигуреното лице. Заявление с поправки, зачертаване, изтриване или добавяне не се приема.
- (3) (изм. - 13.07.2005г.) В случай на промяна в имената или единния граждански номер, с които осигуреното лице е регистрирано във Фонда, към заявлението за прехвърляне на средства задължително се прилагат копия от документите, удостоверяващи това обстоятелство. В заявлението се описват приложените документи и промяната, която те удостоверяват.
- (4) (изм. - 13.07.2005г.) Дружеството уведомява лицето, което подава заявление, за срока и начина на подаване на възражение в случай на отказ по ал. 5 или 6.
- (5) (изм. - 13.07.2005г.) Дружеството отказва прехвърляне на лице, осигурено във Фонда, когато към момента на разглеждане на заявлението не са изпълнени изискванията на чл. 43, ал.1-4.
- (6) (изм. - 13.07.2005г.) Дружеството може да откаже разглеждане на заявление за прехвърляне, на лице, осигурено във Фонда, когато:
1. имената на лицето или единният му граждански номер не съвпадат с актуални данни в документите, с които разполага дружеството, и към заявлението не са приложени документите по ал. 3;
  2. в заявлението не е отбелязано изрично основанието за прехвърляне, по чл. 43, ал.1-4;
  3. в заявлението не е записан номерът на осигурителния договор, отбелязаният номер не съвпада с номера на договора в документите на дружеството или по този договор няма натрупани средства от посочения в заявлението източник на средства.
- (7) В 7 дневен срок от деня, в който заявление с отказ е върнато в пенсионноосигурителното дружество, в чийто пенсионен фонд е подадено от осигуреното лице, то може да получи заверено копие от него и да подаде възражение за преразглеждане на отказа.
- (8) (изм. - 13.07.2005г.) Възражението по ал. 7 се подава до пенсионноосигурителното дружество, в чийто пенсионен фонд лицето е осигурено, чрез пенсионноосигурителното дружество, управляващо фонда, в който то желае да премине, като към него се прилагат първият екземпляр на заявлението за прехвърляне на средства и всички писмени доказателства в подкрепа на възражението.
- (9) В 3 дневен срок от получаване на възражението пенсионноосигурителното дружество се произнася по него и уведомява лицето с писмо с обратна разписка.

Момент на промяна на участието

- Чл. 45. (1)** След потвърждаване на правото на промяна на участие от пенсионноосигурителното дружество, в което е осигурено лицето желаещо промяна на участието, пенсионноосигурителното дружество, управляващо фонда, в който лицето желае да премине, предлага и сключва в 15-дневен срок осигурителен договор с него, съответно допълнително споразумение - при наличие на сключен осигурителен договор.
- (2) Ако не се сключи нов осигурителен договор процедурата по прехвърляне се прекратява.

Ред за прехвърляне на средствата

Чл. 46. (1) Прехвърлянето на средствата от индивидуалните партии се извършва от пенсионноосигурителните дружества на 15-о число на месеца, следващ месеца, в който е започнала процедурата по прехвърляне, или в първия работен ден, следващ тази дата.

(2) Размерът на средствата за прехвърляне се определя на база стойността на един дял, валидна за работния ден, предхождащ деня на прехвърлянето след отразяване на всички вноски в индивидуалната партия, постъпили по сметката на Фонда, до датата на прехвърляне.

(3) Дружеството изпраща, с писмо с обратна разписка, на всяко лице, чиито средства е прехвърлило извлечение от индивидуалната му партия в срок от седем работни дни от деня на прехвърлянето.

Прехвърляне на средства на друго лице

Чл. 47. (1) Осигуреното във Фонда лице има право на не повече от веднъж в рамките на една календарна година да прехвърли натрупаните по индивидуалната си партия средства от лични вноски или част от тях по индивидуална партия в същия или в друг фонд за допълнително доброволно пенсионно осигуряване на съпруг/съпруга, на роднини по права линия от първа и втора степен.

(2) Прехвърлянето по ал. 1 на лица, които участват във Фонда се извършва без заплащане на удръжка от всяка вноски и допълнителни такси в срок от 10 работни дни от датата на постъпване на писменото предизвестие.

Изтегляне на средства

Чл. 48. (1) Осигуреното лице има право да изтегли по свое желание еднократно или частично натрупаните по индивидуалната си партия средства от лични осигурителни вноски по всяко време.

(2) Осигуреното лице може да изтегли натрупаните по индивидуалната си партия средства от лични осигурителни вноски чрез внесена в Дружеството писмена молба, ако не е сключило пенсионен договор.

(3) (изм. от УС на 15.05.2009г.) Дружеството изплаща средствата по ал. 2 в срок от 15 работни дни от постъпването на молбата.

(4) Дружеството прави определената в този Правилник удръжка от средствата в индивидуалната партия преди изплащането на съответно полагащата се сума.

(5) Средствата, натрупани в индивидуалната партия от вноски на осигурител, могат да се изтеглят от осигуреното лице само при придобиване на право на пенсия по този Правилник.

(6) Средствата, натрупани в индивидуалната партия от друг осигурител могат да се изтеглят от осигуреното лице, ако в осигурителния договор не е ограничено правото на изтегляне.

РАЗДЕЛ VII. ПЕНСИИ

ГЛАВА ПЪРВА. ОБЩИ УСЛОВИЯ

Размер на пенсиите

Чл. 49. (1) Размерът на пожизнената пенсия отпускана и изплащана от Фонда се определя на базата на:

1. натрупаните средства по индивидуалната партия;
2. възрастта на осигуреното лице към датата на пенсиониране;
3. биометричните таблици, одобрени от заместник-председателя на КФН;
4. техническия лихвен процент, одобрен от заместник-председателя на КФН.

(2) (изм. от УС на 28.07.2009г.) Размерът на срочната пенсия отпускана и изплащана от Фонда се определя на базата на:

1. натрупаните средства по индивидуалната партия;
2. продължителността на избрания срок на получаване;
3. техническия лихвен процент, одобрен от заместник-председателя на КФН.

(3) Отпусканите от Фонда пенсии, се актуализират годишно в началото на годината на основата на доходите на Фонда през предходната отчетна година, но само в срока на гарантирано получаване от ползващите лица. Размерът на актуализацията е разликата между начислената техническа лихва и постигнатата доходност.

(4) Пенсии с индексация, изплащани от Фонда, се индексират на всеки 12-ти месец от тяхното получаване. Процентът на индексация за новоотпусканите пенсии се определя с решение на Управителния съвет на Дружеството.

Отпускане на пенсии

- Чл. 50. (1)** Отпускането на пенсия от Фонда става на основание лична писмена молба отправена до Дружеството.
- (2)** Молбата за отпускане на пенсия се адресира до Дружеството и може да бъде подадена и чрез регионалните представителства или клонове на Дружеството по установен образец, придружен с документи за пенсиониране по Част първа на КСО, ако са издадени такива и други документи определени в този Правилник.
- (3)** В 15-дневен срок от датата на получаване на молбата за отпускане на пенсия Дружеството изпраща на Осигуреното лице предложение за сключване на пенсионен договор или отказва мотивирано отпускането на пенсия, ако Осигуреното лице не е придобило право на пенсия или ако не го е упражнило по установения ред.
- (4)** (нова, приета от УС на 06.06.2011г.) След приемане на предложението, осигуреното лице подписва пенсионен договор и се издава разпореждане за отпускане на пенсия. Размерът на пенсията се определя към датата на разпореждането.
- (5)** Пенсиите се отпускат от Фонда както следва:
1. Пенсиите за старост – от първо число на месеца, следващ месеца, в който е сключен пенсионния договор;
  2. Пенсиите за инвалидност – от първо число на месеца следващ месеца на датата на инвалидизирането, посочена в решението на ТЕЛК/НЕЛК, съгласно чл.65;
  3. Наследствените пенсии – от първо число на месеца, следващ месеца, в който е сключен пенсионния договор.
- (6)** Пенсиите от Дружеството се изменят, спират, прекратяват и възстановяват при наличието на основание за това, с писмено разпореждане, подписано от лице, представляващо Дружеството.
- (7)** Измененията, спирането или прекратяването на изплащаните пенсии се извършва след установяване на технически грешки, на опит за извършване на измама, при съставяне или използване на документи с невярно съдържание и др. нарушения.
- (8)** Актовете на дружеството по ал. 6 и 7 могат да бъдат обжалвани пред Управителния съвет на Дружеството в срок от 30 дни от датата на решението.
- (9)** Управителният съвет разглежда жалбата в 14 дневен срок от датата на постъпването ѝ в Дружеството и в 7 дневен срок от датата на решението по жалбата писмено информира жалбоподателя.
- (10)** Решението по предходната алинея могат да се обжалват по общият исков ред.

Пенсионен договор

- Чл.51. (1)** Получаването на допълнителни пенсия се урежда с пенсионен договор.
- (2)** Пенсионният договор съдържа:
1. (изм. от УС на 22.01.2007г.) наименованието, седалището, адреса на управление, търговската регистрация, номер и дата на пенсионната лицензия и кода по БУЛСТАТ на Дружеството;
  2. наименованието на Фонда;
  3. имената, ЕГН, постоянен и настоящ адрес на пенсионера;
  4. вида и размера на пенсията и начина за нейното преизчисляване;
  5. срока на получаване на пенсията;
  6. реда и начина за изплащане на пенсията;
  7. права на ползващите лица или на наследниците на пенсионера;
  8. имената, ЕГН, постоянен и настоящ адрес на ползващите лица и на наследниците на пенсионера;
  9. реда и начина за предоставяне на информация на пенсионера;
  10. разходи по изплащането на пенсията;
  11. условията за прекратяване на договора.
- (3)** Пенсионният договор се изменя и допълва по взаимно съгласие на страните, ако това не противоречи на избраната пенсионна схема.
- (4)** (доп. от УС на 15.05.2009г.) Пенсионният договор се прекратява при:
1. смърт на пенсионера;
  2. изтичане на срока на договора;
  3. взаимно съгласие на страните;

4. изчерпване на средствата по индивидуалната партида, когато договора е за получаване на срочна пенсия с изключение на наследствената пенсия по чл.69, ал.1 на ползващо се лице за срока на гарантирано получаване на пожизнена пенсия.

Изплащане на пенсиите, на разсрочените и еднократните пенсионни плащания

Чл. 52. (1) Отпуснатите от Фонда допълнителни доброволни пенсии се изплащат ежемесечно до 15-то число на месеца, следващ месеца, за който се отнася пенсията.

(2) (изм. от УС на 20.03.2008г. и 15.05.2009г.) Разходите по изплащането на пенсиите и разсрочените изплащания са за сметка на дружеството, когато полагащите се суми се превеждат по банкови сметки на пенсионерите, техните наследници или ползвачи лица, разкрити в клоновете на банката попечител на Фонда или в „Централна кооперативна банка” АД.

Разходите по изплащането на еднократните плащания са за сметка на дружеството, когато полагащите се суми се превеждат по банкови сметки на пенсионерите, техните наследници или ползвачи лица, разкрити в клоновете на банката попечител на Фонда.

(3) Начинът за изплащането на пенсията, разсроченото или еднократното плащане се определя от осигуреното лице, неговите наследници или ползвачи лица, и това се посочва в молбата или в договора.

(4) Пенсиите, разсрочените и еднократните плащания се получават лично от осигуреното лице, неговите наследници, ползвачи лица или от нотариално упълномощени от тях лица.

ГЛАВА ВТОРА. ПЕНСИЯ ЗА СТАРОСТ

Право за пенсия за старост

Чл. 53. (1) Правото на лична пенсия за старост възниква при придобиване право на пенсия за осигурителен стаж и възраст по реда на част първа от КСО.

(2) Към молбата за отпускане на лична пенсия за старост се прилагат документи за удостоверяване на общия осигурителен стаж по смисъла на КСО.

(3) Размерът на първата месечна пенсия за старост, отпускана от Фонда, не може да бъде по-малък от 10 на сто от МРЗ за страната, действаща в момента на подаване на молбата за пенсиониране.

(4) (изм. от УС на 28.07.2009г.) Когато изчислената първа пенсия за старост не може да надвиши размерът по ал. 3, осигуреното лице може да отложи пенсионирането си, да избере подходящ вид срочна пенсия, да закупи допълнително пенсионни права или да получи натрупаните средства чрез еднократно или разсрочено изплащане.

(5) Отпускането и получаването на пенсия по Част първа на КСО не обвързва и не задължава осигурените лица във Фонда да се пенсионира веднага по този Правилник. Моментът за искането за отпускане на допълнителна пенсия за възраст по този Правилник се определя лично от осигурения.

Право на избор

Чл. 54. (изм. от УС на 28.07.2009г.) При възникване на правото за пенсия по предходния член, осигуреното лице може да избира между:

1. пожизнена пенсия за старост;
2. срочна пенсия за старост;
3. разсрочено изплащане на натрупаните по индивидуалната партида средства;
4. еднократно изплащане на набраните по индивидуалната партида средства.

Пожизнена пенсия за старост

Чл. 55. (1) (доп. от УС на 28.07.2009г.) Отпусканата от Фонда пожизнена пенсия за старост може да бъде:

1. без срок за гарантирано получаване от ползващите лица;
2. с избран от лицето срок за гарантирано получаване от ползващите лица, който може да бъде от 3 до 15 години;
3. с индексирание през срока на гарантирано получаване от ползващите лица.

(2) (изм. от УС на 28.07.2009г.) Отпусканата от Фонда пожизнена пенсия за старост по точки 2 и 3 от предходната алинея се актуализира ежегодно до изтичане на срока за гарантирано получаване (базовия срок), при който е определена. От месеца, следващ месеца на изтичането на този срок, пожизнената пенсия за старост се изплаща в размера на пенсията, получена за последния месец.

(3) Размерът на пожизнената пенсия се определя в зависимост от избрания вид пожизнена пенсия, на база размера на натрупаните средства в индивидуалната партида, възрастта на лицето и одобрените от заместник-председателя на КФН биометрични таблици и технически лихвен процент към датата на пенсиониране.

Срочна пенсия за старост

Чл. 56. (1) (изм. от УС на 15.05.2009г.) Периодът на изплащане на отпусканата от Фонда срочна пенсия за старост се определя от осигуреното лице и Дружеството, съгласно условията на този Правилник и българското законодателство.

(2) (изм. и доп. от УС на 28.07.2009г.) Срочната пенсия може да бъде отпусната, по избор на осигуреното лице с или без индексирание. Размерът ѝ се определя на база продължителността на избрания по ал. 1 срок, техническия лихвен процент, одобрен от заместник-председателя на КФН и в зависимост от размера на цялата сума на натрупаните средства в индивидуалната партида. Срочната пенсия се актуализира ежегодно до изтичането на срока ѝ.

Предсрочно пенсиониране

Чл. 57. (1) Осигуреното във Фонда лице по свое желание може да получи лична пенсия за старост при навършване на възрастта за придобиване право на пенсия за осигурителен стаж и възраст по чл. 68, ал. 1 – 3 от КСО или до 5 години преди навършване на тази възраст.

(2) Размерът на предсрочната пенсия за старост по ал. 1, се определя съобразно вида и по реда на чл.55, ако поисканата пенсия е пожизнена, и по чл.56, ако същата е срочна.

Пенсиониране след пенсионна възраст

Чл. 58. (1) Пенсията за старост по чл.55 и чл.56 на този Правилник може да бъде отпусната и получена по желание на осигуреното лице и след придобиване на право на пенсия по чл.53, ал.1.

(2) Размерът на пенсията за старост по ал. 1, се определя съобразно вида и по реда на чл.55, ако поисканата пенсия е пожизнена, и по чл.56, ако същата е срочна.

ГЛАВА ТРЕТА. ПЕНСИЯ ЗА ИНВАЛИДНОСТ

Право на пенсия за инвалидност

Чл. 59. (1) Правото на пенсията за инвалидност, отпускана от Фонда, възниква от датата на инвалидизирането, посочена в решението на ТЕЛК или НЕЛК. Фондът отпуска пенсия за инвалидност при условия, че:

1. инвалидността е настъпила преди навършване на пенсионна възраст;
2. осигуреното лице е определен за инвалид с 50 и над 50 на сто загубена работоспособност от ТЕЛК или НЕЛК.

(2) Когато размерът на определената пенсия за инвалидност не надвишава 10 % от МРЗ за страната, действаща в момента на инвалидизирането, осигуреното лице може да отложи пенсионирането си, да закупи допълнителни пенсионни права или да получи като разсрочено или еднократно изплащане на натрупаните по индивидуалната си партида средства.

Упражняване правото на инвалидна пенсия

Чл. 60. (1) Осигуреното във Фонда лице, желаещо отпускането на пенсия за инвалидност, подава молба до Фонда.

(2) Към молбата се прилага съответно решение на ТЕЛК или НЕЛК по установен образец, съдържащо данни за определената група инвалидност, датата на инвалидизирането и срока за нетрудоспособност. Решението за отпускане на инвалидна пенсия или отказа на Фонда се предоставя на осигуреното лице.

Обжалване на решение за инвалидност

Чл. 61. (1) Решението на Дружеството за признаване правото на инвалидна пенсия може да бъде обжалвано пред Управителния съвет на Дружеството в срок от 30 дни от датата на решението.

(2) При разглеждане на жалбата Управителния съвет на Дружеството изслушва на свое заседание мотивите на двете страни, след което взима решение.

(3) Решението по предходната алинея могат да се обжалват по общият исков ред.

Видове плащания при инвалидност

Чл. 62. В зависимост от продължителността на срока на инвалидност, Дружеството, респективно Фондът, ще отпусна и изплаща:

1. срочна пенсия за инвалидност;
2. пожизнена пенсия за инвалидност;
3. разсрочено изплащане на натрупаните по индивидуалната партида средства;
4. еднократно изплащане на натрупаните по индивидуалната партида средства.

Пожизнена пенсия за инвалидност

Чл. 63. (1) (изм. от УС на 28.07.2009г.) Размерът на пожизнената пенсия за инвалидност се определя на база биометричните таблици, одобрени от заместник-председателят на КФН, техническия лихвен процент, одобрен от заместник-председателя на КФН, размера на цялата сума от натрупаните средства в индивидуалната партида и възрастта на осигуреното лице. По избор на осигуреното лице, пенсията може да бъде отпусната с или без индексирание до изтичане на избрания от лицето срок за гарантирано получаване от ползващите лица, който може да бъде от 3 до 15 години.

(2) (изм. от УС на 28.07.2009г.) Отпуснатата от Фонда пожизнена пенсия за инвалидност се актуализира ежегодно до изтичане на определенния договорен срок за гарантирано получаване от ползващите лица. От месеца, следващ месеца на изтичането на този срок, размера на пожизнената пенсия за инвалидност не се променя.

Срочна пенсия за инвалидност

Чл. 64 (1) (изм. от УС на 28.07.2009г.) Срочната пенсия може да бъде отпусната, по избор на осигуреното лице с или без индексирание. Размерът на пенсията за инвалидност се определя в зависимост от натрупаните средства по индивидуалната партида на осигуреното лице, техническия лихвен процент, одобрен от заместник-председателя на КФН и срока на получаване. Срочната пенсия за инвалидност се актуализира през срока на получаване.

(2) Пенсията за инвалидност се изплаща за срока на инвалидизирането, определен от ТЕЛК и НЕЛК.

(3) (изм. от УС на 28.07.2009г.) В случаите, когато по време на получаване на срочна пенсия за инвалидност лицата придобиват право на пенсия за старост по чл.53, те могат да получат този вид пенсия, ако пожелаят това. В този случай, размерът на пенсията се определя по реда, предвиден в чл.55 и чл.56, от остатъка на средствата по индивидуалната му партида към отпускането на пенсията за старост. По същия начин се определя и размерът на пенсията за старост на лица, които са придобили право на пенсия за старост след изтичане на срока за инвалидизиране.

Начало на получаване на пенсията за инвалидност

Чл. 65. Пенсията се отпусна от първо число на месеца, следващ месеца на инвалидизирането, ако осигуреното лице е подало молба за отпускане на инвалидна пенсия до три месеца след настъпването на инвалидността. Ако молбата е подадена след този срок, пенсията за инвалидност се отпусна от първо число на месеца, следващ месеца на сключване на пенсионния договор.

ГЛАВА ЧЕТВЪРТА. НАСЛЕДСТВЕНИ ПЕНСИИ

Право на наследствена пенсия

Чл. 66. (1) При смърт на осигурено лице или пенсионер, право на наследствена пенсия, еднократно или разсрочено изплащане на натрупаните по индивидуалната партида средства имат ползващите лица. Ако няма ползващи лица, при смърт на осигуреното лице или пенсионера средствата в индивидуалната му партида се дължат на наследниците по закон.

(2) Осигуреното лице при сключване на договора задължително вписва ползващите лица на наследствена пенсия по ал. 1 и може по свое желание да определи в процент техните наследствени дялове.

(3) Ако за ползващи лица са посочени наследниците по закон без да са определени техните наследствени дялове средствата натрупани по индивидуалната партида на наследодателя, се разпределят между тях по реда на Закона за наследството. Ако осигуреното лице във Фонда не впише ползващи лица, средствата натрупани по индивидуалната партида на наследодателя, се дължат на наследниците по закон и се разпределят между тях по реда на Закона за наследството.

(4) Когато осигуреното лице не е посочило в договора за допълнително доброволно пенсионно осигуряване ползващи лица или те са починали и няма наследници по закон, натрупаните средства по индивидуалната партида остават в резерва за изплащане на пожизнени пенсии.

(5) Ако осигуреното лице е посочило в договора за допълнително доброволно пенсионно осигуряване ползващи лица, но не е определило техните дялове по реда на ал. 2, сумите по индивидуалната партида на осигуреното лице се разпределя по равно между тях.

Право на избор

Чл. 67. (изм. от УС на 28.07.2009г.) При възникване правото на наследствена пенсия ползващите лица имат право на свободен избор между:

1. наследствена пенсия на починало осигурено лице във Фонда или наследствена пенсия на починал пенсионер на Фонда;
2. (отм. от УС на 28.07.2009г.)
3. разсрочено изплащане на натрупаните по индивидуалната партида средства;
4. еднократно изплащане на натрупаните по индивидуалната партида средства.

Наследствена пенсия на починало осигурено лице във Фонда

Чл. 68. (1) Ползващите лица на осигуреното във Фонда лице, починало преди навършване на съответната пенсионна възраст получават право на срочна наследствена пенсия.

(2) Размерът на наследствената пенсия по ал. 1 се определя по реда на чл.56 от Правилника. В този случай срокът за получаване на тази пенсия се избира от ползващите лица.

(3) Наследниците или ползващите лица имат право и на еднократно или разсрочено изплащане на натрупаните суми по индивидуалната партида по реда и условията на този Правилник.

(4) Наследниците или ползващите лица на починал осигурен могат да прехвърлят в своята индивидуална партида във Фонда изцяло натрупаната в партидата на наследодателя сума, ако вече са участници във Фонда или станат такива в момента на прехвърлянето, съгласно условията на Правилника, без да заплащат встъпителна такса.

Наследствена пенсия на починал пенсионер на Фонда

Чл. 69. (1) Когато починалият пенсионер е получавал пенсия за старост или за инвалидност, ползващите лица получават наследствена пенсия за срок, равен на базовия период за изчисляване на пенсията, намален с броя на месеците, през които починалият пенсионер вече е получавал посочените видове пенсия и в размер равен на пенсията, която наследодателя би получавал за този срок.

(2) (изм. от УС на 28.07.2009г.) Ползващите лица на починал пенсионер на Фонда имат и право да изтеглят еднократно сумата от настоящите стойности на дължимия брой пенсии до края на базовия период, според който са изчислени.

(3) Ползващите лица нямат право на наследствена пенсия, ако пенсионерът на Фонда е починал след изтичане на базовия срок за определяне на неговата допълнителна пенсия или ако същата е отпусната без период за гарантирано изплащане.

(4) (приета от УС на 28.07.2009г.) След упражняване на правата по ал.1 или 2, както и в случаите по предходната алинея ползващите лица имат право на еднократно или разсрочено изплащане на остатъка от натрупаните средства по индивидуалната партида на починалия пенсионер.

(5) (приета от УС на 28.07.2009г.) Когато няма ползващи лица, наследниците имат право на еднократно или разсрочено изплащане на остатъка от натрупаните средства по индивидуалната партида на починалия пенсионер.

Наследствена пенсия на починал пенсионер с инвалидна пенсия

Чл. 70. (изм. от УС на 28.07.2009г.) В случай на смърт на пенсионер на Фонда, който е получавал инвалидна пенсия, ползващите лица вместо пенсия по чл.69, ал.1 могат да получат наследствена пенсия, размерът на която се определя като пенсия на ползващите лица на осигурен във Фонда. Срокът за получаване на тази пенсия се определя в съответствие с 56, ал.1.

Отпускане на наследствена пенсия

Чл. 71. Към молбата за отпускане на наследствена пенсия се прилагат:

1. акт за смърт на наследодателя;

2. удостоверение за наследници, издадено от общинския съвет или кметството;
3. акт за раждане или удостоверение за граждански брак, според връзката на наследника с наследодателя.

Права на наследници на ползващо лице или наследник

Чл. 72. При смърт на ползващо лице или наследник, получаващ наследствена пенсия имуществените отношения се уреждат съгласно сключения с починалото лице пенсионен договор и правилата на Закона за наследството.

Еднократно или разсрочено изплащане

Чл. 73. (доп. от УС на 28.07.2009г.) Когато размерът на наследствената пенсия по чл. 68, 69 и 70 не надвишава 10 на сто от МРЗ за страната, действаща в момента на подаването на молбата, ползващите лица или наследниците получават чрез еднократно или разсрочено изплащане сумата, останала по партидата на наследодателя, в размери, определени по реда на този Правилник.

РАЗДЕЛ VIII. РАЗСРОЧЕНО ИЗПЛАЩАНЕ

Право на разсрочено изплащане

Чл. 74. (1) (доп. от УС на 28.07.2009г.) Осигуреното във Фонда лице има право на разсрочено изплащане на натрупаните средства по индивидуалната партида само при придобиване на право на допълнителна пенсия съгласно Правилника и закона.

(2) Осигуреното лице, неговите наследници или ползващи лица могат да поискат разсрочено изплащане на натрупаните средства чрез внасяне в Дружеството на писмена молба, ако не е започнало получаване на някакъв вид доброволна допълнителна пенсия по този Правилник.

(3) (приета от УС на 28.07.2009г.) Когато размерът на разсроченото изплащане не надвишава 10 на сто от МРЗ за страната, действаща в момента на подаването на молбата, средствата по индивидуалната партида се изплащат еднократно.

Извършване на изплащането

Чл. 75. (1) Разсроченото изплащане на натрупаните средства по индивидуалната партида се извършва съгласно сключен договор между подалия молбата и Дружеството.

(2) (отм. от УС на 15.05.2009г.)

(3) Всички други условия по начина и реда на извършване на разсроченото изплащане могат да се уговорят в договора по ал. 1.

(4) (доп. от УС на 28.07.2009г.) С изплащането на последната сума и остатъка от натрупаните средства по индивидуалната партида, правата на осигуреното лице, неговите наследници или ползващи лица се прекратяват.

РАЗДЕЛ IX. ТАКСИ И УДРЪЖКИ

Право на такси и удържки

Чл. 76. За осъществяване на дейността по допълнителното доброволно пенсионно осигуряване Дружеството, в съответствие със КСО въвежда такси и удържки, които се определят в този Правилник и осигурителните договори.

Встъпителна такса

Чл. 77. (1) (изм. от УС на 08.08.2007г. и 15.05.2009г.) Еднократната встъпителна такса за откриване на индивидуална осигурителна партида във Фонда, събирана от Дружеството, е в размер на 8 /осем/ лева.

(2) (изм. от УС на 08.08.2007г. и 20.11.2007г.) Встъпителната такса при осигуряване по договор с осигурител или друг осигурител е в размер както следва:

а) от 250 до 2000 осигурени лица включително – 7 /седем/ лева;

б) над 2000 осигурени лица – 1 /един/ лев.

(3) (нова - УС на 08.08.2007г.) Встъпителните такси постъпват по сметка на Фонда едновременно с първата осигурителна вноска за всяко лице и се превеждат по сметка на Дружеството веднъж месечно.

(4) (нова - УС на 08.08.2007г.) В случай, че встъпителната такса не бъде заплатена по реда на ал.3, тя се удържа от първоначалните осигурителни вноски, преди постъпването им по индивидуалната партида.

Удръжка от дохода от инвестициите на Фонда

Чл. 78. (1) (изм. от УС на 15.05.2009г.) Дружеството удържа 9 на сто от дохода, реализиран от инвестираните средства на Фонда, които средства се прехвърлят по негова сметка.

(2) Удръжката по ал. 1 се извършва преди отчитането на индивидуалната партида в лева и в дялове.

Удръжки от осигурителните вноски

Чл. 79. (изм. от УС на 08.08.2007г., 20.11.2007г., 15.05.2009г., 15.02.2010г, изм. от УС на 06.06.2011г.) Дружеството прави удръжка от всяка постъпила във Фонда осигурителна вноска, както следва:

1. от осигурено лице или друг осигурител:

- а) до 59,99 лева 3,25 на сто;
- б) от 60 лева до 199,99 лева 2,5 на сто;
- в). над 199,99 лева 1 на сто;

2. от осигурител за всяка вноска в размер:

- а) до размера на данъчното облекчение по Закона за корпоративното подоходно облагане – **4 на сто**;
- б) надвишаваща размера на данъчното облекчение по Закона за корпоративното подоходно облагане – 3 на сто;

3. от осигурител, независимо от размера на отделните вноски, за осигуряване на повече от 2000 лица – 1 на сто.

Допълнителна такса

Чл. 80. (1) (изм. от УС на 15.05.2009г., изм. от УС на 06.06.2011г.) Дружеството събира допълнителна такса в размер на 5 лева при всяко изтегляне на натрупани средства по индивидуалната партида.

(2) (изм. от УС на 15.05.2009г., изм. от УС на 06.06.2011г.) Дружеството събира допълнителна такса в размер на 20 лева при прехвърляне на средства в доброволен пенсионен фонд, управляван от друго пенсионноосигурително дружество.

(3) (изм. от УС на 06.06.2011г.) Таксите по този член не се заплащат в случаите:

1. при еднократно изтегляне на средствата, натрупани по индивидуалната партида или при прехвърлянето им в друг доброволен пенсионен фонд, управляван от друго пенсионноосигурително дружество, вследствие несъгласие с измененията и допълненията на настоящия Правилник;
2. при еднократно и разсрочено изплащане на средствата по индивидуалната партида след придобиване на право на пенсия;
3. при прехвърляне на средствата по индивидуалната партида по реда на чл. 43, ал. 2 от настоящия Правилник;
4. при преобразуване или прекратяване на пенсионноосигурителното дружество или на фонда за допълнително доброволно пенсионно осигуряване;
5. от наследниците или ползващите лица на починало осигурено лице или пенсионер.

(4) Таксата за прехвърляне по ал. 2 се заплаща от осигуреното лице до 10-о число на месеца, в който се прехвърлят средствата.

(5) В случай, че осигуреното лице не заплати таксата за прехвърляне по ал. 2 в срока по ал. 4, Дружеството може да удържи дължимата сума от средствата по индивидуалната му партида. Ако лицето се осигурява по няколко осигурителни договора, таксата по ал. 2 се събира от осигурителните вноски, пропорционално на натрупаните средства по отделните договори.

Такса за допълнителна информация

Чл. 81. Дружеството не събира такса за поискана от осигурители и осигурени допълнителна информация.

РАЗДЕЛ X. ИЗМЕНЕНИЯ И ДОПЪЛНЕНИЯ

Чл. 82. (1) (изм. от УС на 22.01.2007г.) Правилникът може да бъде изменен и/или допълван само с решение на Управителния съвет на Дружеството. Тези изменения и допълнения влизат в сила след предварително одобрение на заместник-председателя на КФН.

(2) Правата на пенсионерите на Фонда, произтичащи от пенсионните договори са гарантирани, същите не могат да бъдат променяни с измененията и допълненията на Правилника.

(3) Дружеството информира осигурените лица и осигурителите за извършените изменения и допълнения на Правилника чрез публикуването им най-малко в два местни и два национални всекидневника в срок една седмица от получаване на решението на заместник-председателя на КФН.

(4) Приетите от държавата нормативни актове със задължително съдържание относно доброволното пенсионно осигуряване стават неотменна част от Устава и Правилника на Дружеството.

РАЗДЕЛ XI. ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§1. (изм. - 13.07.2005г., 22.01.2007г., 08.08.2007г., 20.11.2007г. и 15.02.2008г., 15.05.2009г., 28.07.2009г., 15.02.2010г., 18.06.2010г., 17.08.2010г., 06.06.2011г.) Настоящият Правилник се издава на основание чл. 9 и чл. 43, ал. 2, от Устава на Пенсионноосигурително акционерно дружество “ЦКБ-СИЛА и е приет с решение на Общото събрание на Дружеството от 18.12.2003 г.; изменен и допълнен съгласно разпоредбите на КСО с решение на Общото събрание на дружеството от 27.03.04г., 05.05.2004г., 14.12.2004г., 13.07.2005г., изменен и допълнен с решения на Управителния съвет на ПОАД „ЦКБ-СИЛА” от 22.01.2007г., 05.02.2007г., 08.08.2007г., 20.11.2007г., 20.03.2008г., 15.05.2009г., 28.07.2009г., 15.02.2010г., 18.06.2010г., 17.08.2010г. и 06.06.2011г.

§2. Установяват се следните срокове за влизане в сила и прилагане на Правилника и неговите изменения:

- Правилникът и неговите изменения и допълнения влизат в сила от деня на тяхното одобрение от заместник-председателя на КФН.

§3. Управителният съвет на ПОАД “ЦКБ-СИЛА” дава указания по прилагането на този Правилник.

§4. (отм. - 13.07.2005г.)

§5. (1) На 2 май 2004г., в съответствие с § 110, ал.1 от ПЗР на КСО глава X се отменя.

(2) Осигуряването на лицата със сключени анекси за осигуряване в евро продължава по досегашния ред, като техните индивидуални партии се водят в лева и в дялове, по ред определен в чл.35 и 36 от правилника и закона.

(3) При промяна на фиксирания курс на еврото към българския лев, всички задължения към осигурените лица в евро се преизчисляват в лева по официалния курс на БНБ за последния работен ден преди промяната. След този ден всяко управление или разпореждане със средства от тези партии се извършва единствено и само в левове или равностойността на средствата в евро, изчислени по официалния курс на БНБ за деня, в който се извършва действието.

§6. Измененията и допълненията на правилника, приети с решения на Управителния съвет на ПОАД „ЦКБ-СИЛА” от 15.05.2009г. и 28.07.2009г., влизат в сила от датата на вписването в съда на вливането на „Лукойл Гарант – България – Доброволен пенсионен фонд” в Доброволен пенсионен фонд „ЦКБ - СИЛА”.